

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
0	Поднесување извештај за животната средина, социјалните аспекти, здравјето и безбедноста, вклучувајќи го статусот на секој елемент од Акциониот план за животната средина и социјални аспекти и други договорени активности.	ЕБОР, Закон за животна средина и Закон за безбедност при работа и здравје	- Согласно законските барања и политиката на ЕБОР	Поднесување на извештаите во согласност со временската рамка
1	Управување со животната средина и социјалните аспекти			
1.1	Подготовка и имплементација на интегриран систем за управување со животната средина, социјалните аспекти, и систем за управување со безбедноста при работа и здравјето, еквивалентни на ISO 9000, ISO 14001, и OHSAS 18001	Најдобри практики	<ul style="list-style-type: none"> - Да се развијат системите пред оперативната фаза - Да се имплементира во текот на целата оперативна фаза 	<ul style="list-style-type: none"> - Системите се воведени од квалификуван консултант, кадарот е обучен, системите се имплементирани. - Известување за статусот во секој извештај до Банката и до надлежните институции во земјата.
1.2	Назначување и делегирање на лице, одговорно за следење на безбедноста при работа и здравјето, кое ќе одговара директно на раководителот на градилиштето и потоа на раководството на ЕЛЕМ.	Закон за животна средина и Закон за безбедност при работа и здравје Најдобри практики	За цело време во конструктивната и оперативната фаза	Назначување на квалификуван официјален претставник или вработување на одговорно лице
1.4	Да се воспостави и имплементира правна рамка и постапки за надзор над извршувањето на задачите од страна на изведувачот во однос на заштитата на животната средина, безбедноста при работа и здравјето и социјалните аспекти за време на изградбата, вклучувајќи ги следниве	Закон за животна средина, Закон за управување со отпад, Закон за управување со пакување и отпад од пакување, Закон за заштита на природата, Закон за заштита на амбиентниот воздух, Закон за заштита од бучава во животната средина, Закон за хемикалии, Закон	<ul style="list-style-type: none"> - По склучување на договори/ поддоговори - Пред да почне работата на изведувачот 	Извештаи до Банката за: <ul style="list-style-type: none"> - Опис на програмата и статус на одобрување - Најважни аспекти на реализацијата на задачите (состаноци, инспекциски посети и сл.) - Обука - Краток преглед од страна на изведувачот (на ниво на изведувач и на ниво на усогласеност со проектот) во насока на краток преглед на остварувањата за заштита на животната средина и заштита на професионалното здравје и безбедност

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	<p>минимални барања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Во договорите да се вклучат соодветните барања од Акциониот план за животна средина и социјалните аспекти и други законски барања, вклучувајќи го барањето за обука на кадарот/раководството. - Определување на јасни задачи во ЕЛЕМ за надзор на изведувачот на Бошков Мост. - Редовна контрола на проектната област и градежните кампови на изведувачите. - Извештаи од изведувачот за извршувањето со доволно податоци за да му се овозможи на ЕЛЕМ да утврди дали се потребни корективни мерки. - Верификација на обуката и професионалниот кредибилитет на раководителот и кадарот на изведувачот одговорни за безбедност при работа и здравје. 	<p>за заштита и спасување и Закон за безбедност и здравје при работа Најдобри практики ЕБОР</p>		
1.5	<p>Да се обезбедат сите дозволи и одобренија (од Министерство за животна средина и просторно</p>	<p>Национално законодавство Политика на ЕБОР</p>	<p>Пред започнување на било каква активност, за која се бара дозвола или овластување</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Сите дозволи и овластувања се добиени, - Извештаите се поднесени до надлежните тела, согласно барањата, - Извештаи за усогласеност се

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	планирање, Министерство за транспорт и врски, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Управата на Националниот Парк Маврово и други надлежни институции) и да се известува за усогласеноста со истите.			доставени до релевантните институции и Банката.
1.6	Да се подготват планови за вонредни состојби, кои како минимум ќе вклучат реагирање при поплави, пожари, истекувања, тешки повреди или фатални ситуации и други состојби кои би можеле реално да се појават за време на проектниот циклус или може да предизвикаат катастрофални влијанија доколку се појават.	Политиката на ЕБОР Најдобри практики Барања на национално законодавство	Планови пред градење (пожари, повреди/смртни случаи, истекувања и др.) и работа (рушење на брана и сл.)	<ul style="list-style-type: none"> - Ревизија и одобрување на плановите од надлежните органи. - Известување до сите државни институции и Банката за статусот на планирање и евентуални дополнувања. - Консултација и координација со локалните власти и заедници. - Известување до Банката, веднаш по презементата активност за справување со вонредни состојби.
1.7	Да се имплементира Планот за управување и мониторинг на животната средина и социјалните аспекти, што е дел од ОВЖССА.	Политика на ЕБОР	За време на градежната и оперативната фаза во целост, како што е предвидено во Планот за управување и мониторинг на животната средина и социјалните аспекти	<ul style="list-style-type: none"> - Извештај за значајните работи од спроведување на активностите
2	Работници и услови за работа			
2.1	Подготовка и имплементација на План за безбедност при работа и здравје (БРЗ) за да се водат сите активности на градилиштата за време на подготовката на просторот, градежните активности и работењето. Исто така, да се бара план на	Политика на ЕБОР и Законот за безбедност и здравје при работа	<ul style="list-style-type: none"> - ЕЛЕМ изработува план, пред градежните работи, - Изработката на Планот на изведувачот пред почнување на градежните активности, 	<ul style="list-style-type: none"> - Поднесување и одобрување на планот на ЕЛЕМ, од независен експерт за безбедност и здравје при работа (БРЗ) пред градежната фаза. - Поднесување на планот за безбедност и здравје при работа (БРЗ) на изведувачот и прифаќање од ЕЛЕМ. - Известување на Банката и надлежниот инспекторат за работи од областа безбедност при работа и здравје, вклучувајќи и статистика за инциденти и обука (за вработените на ЕЛЕМ и на

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	<p>изведувачот за придржување кон барањата. Барањата да вклучат (но не да бидат ограничени на):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализа на опасноста поврзана со секое работно место и со секоја задача и соодветна контрола за сите активности, - Обезбедување на заштитна опрема, барања за користење на заштитната опрема и спроведување на таквите барања. - Обука за безбедност на целиот персонал, на нивниот јазик, со опфат на опасностите поврзани со нивните работни места. - Проверка и одобрување на плановите за безбедност при работа и здравје на изведувачот, кои мора да ги исполнуваат истите стандарди како оние од планот на ЕЛЕМ. - Надзор над спроведувањето на барањата за безбедност при работа и здравје од страна на изведувачот, вклучувајќи и задолжително известување. - Водење статистика за инциденти, вклучувајќи вкупно работно време, изгубено работно време при инциденти, исл. 			<p>изведувачот). Извештај до надлежниот Инспекторат и Банката во моментот на поголеми инцидентни и/или смртни случаи</p>

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
2.2	<p>Поддршка на локалната работна сила преку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обезбедување реални информации за можностите за вработување, со транспарентни практики на примање на работа. - Конкурси за сите отворени работни места. - Вработување на локална работна сила секаде каде што е можно: воспоставување и исполнување на цели за вработување на локални жители, земајќи ја предвид потребата за обука за работните места на неопределено време. - Исплата на плати најмалку еднакви со просечната плата за слични работни места во регионот. - Градежните кампови мора да ги исполнуваат условите на македонските прописи и да обезбедуваат соодветни услови за загревање, туширање и готвење. 	<p>Македонско законодавство Политиката на ЕБОР Најдобри практики</p>	<p>Пред избор на работна рака и пред изградба на работничките кампови</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Условите во работничките кампови се во согласност со националното законодавство, условите на ЕБОР (PR) и меѓународната најдобра пракса - Извештаи до Државниот Инспекторат и Банката на полугодишно и годишно ниво.
2.4	<p>Развивање на формален механизам за поплаки и за вработените и за</p>	<p>Закон за животна средина и Политиката на ЕБОР</p>	<p>Се подготвува и се спроведува пред фазата на изградба и низ градежната и оперативната фаза.</p>	<p>- После тоа, извештај до надлежните институции и Банката за жалбени постапки од работниците и решавањето на истите.</p>

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	изведувачите и информирање на работниците за начинот на неговото користење, на јазиците на работниците.			
3	Спечување и намалување на загадувањето			
3.1	- Подготовка и спроведување на План за управување со отпад за сите не-земјани отпадоци, вклучувајќи хемикалии, горива, масла, градежен отпад, шут, комунален отпад и обезбедување на управување со отпадот надвор од локацијата од страна на лиценцирани компании и на простор на кој е дозволено одлагање.	Национално законодавство, ЕБОР и Најдобри практики	- Подготвено: пред почетокот на изградбата - Имплементирано: за време на градежната и оперативна фаза	<p>Подготовка:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проверка и/или одобрување на планот од надлежните институции, како што се бара, - Барање сите изведувачи да се придржуваат кон барањата <p>Извештај до надлежните институции и Министерство за животна средина и просторно планирање и Банката за статусот на планот и одобрување,</p> <p>Имплементација:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Целиот отпад е управуван во согласност со одобриениот план, - Извештаи до ЕЛЕМ од сите изведувачи за количините и типовите на отпад како и управувањето на сите фракции на цврст отпад, - Извештаи до Банката за за количините и типовите на отпад како и управувањето на сите фракции на цврст отпад, - (од ЕЛЕМ и сите изведувачи) - Известување до надлежните институции, како што се бара во дозволите. - Извештај до Банката и релевантните институции за сите инциденти и реакции (за поголеми инциденти, веднаш по појавата)
3.2	Подготовка и спроведување на План за транспорт и управување на отпадот од ископ на тунелот и другите места за ископ, кој ќе вклучува, најмалку: - Времено одлагање на локацијата, кое треба да биде сведено на минимум и на сигурна локација, - Транспортирање во согласност со	Национално законодавство, Најдобри практики и ЕБОР	Пред ископот на тунели, кои генерираат отпад	<ul style="list-style-type: none"> - Проверка и одобрување на планот за управување од надлежните институции (за управување со отпад, транспорт, локални надлежни органи и управата на Националниот Парк), - Извештај до Банката за одобрување на Планот и неговата имплементација, вклучувајќи ги и количините на отпад со кои се ракува и управува, методи на управување и друго. - Известување до надлежните институции, како што е побарано.

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	<p>планот за управување на сообраќајот (точка 4.1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Максимално искористување на инертниот отпад како материјал за исполнување, во бетонот или на друг начин, според претходно одобрение - Одлагање на сигурна и одобрена локација надвор од Националниот Парк Маврово, освен евентуално одложување на дното од резервоарот или искористување како материјал за градење / санација 			
3.3	<p>Подготвување на план за управување со квалитетот на воздухот, за да се контролира прашина од градежните работи и емисиите од возилата. Планот треба н да вклучи најмалку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Периодичен мониторинг на видливата прашина близу до градежните локации / сообраќајници - Примена на мерки за намалување на прашина, според потребите, во суви/прашливи услови (вода, чакал, итн); - Одржување на возилата / опремата во исправна состојба; - Почитување на ограничувањата 	<p>Македонско законодавство, ЕБОР и Најдобри практики</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Подготвено: пред почетокот на градба - Имплементирано: за време на градежната фаза 	<p>Поднесено до надлежните институции за проверка , како што е потребно</p> <p>Известување до Банката за резултатите од мониторингот и опис на контролата на прашина/активности за намалување на прашина</p>

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	<p>а на брзината утврдени во Планот за уривање со сообраќајот (точка 4.1);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Покривање на товарите, според потребата, за да се спречи емисија на прашина. 			
3.4	<p>Да се подготви План за контрола на ерозијата и седиментот за сите подрачја каде што ќе се наруши тлото за време на градењето, во согласност со добрата меѓународна практика.</p>	<p>Македонско законодавство ЕБОР Најдобри практики</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Подготвено: пред почетокот на градба - Имплементирано: за време на градежната фаза 	<ul style="list-style-type: none"> - Да се минимизира ерозијата во водотеците, - Проверка на Планот од надлежните институции, како што се бара во дозволите, - Поднесување на планот до Банката, со првиот Извештај за животна средина и безбедност, - Извештај до надлежните институции и Банката за најважните работи од Програмата за контрола на ерозијата.
3.5	<p>Обезбедување на подвижни тоалети или други средства, според потребата, за собирање на санитарни отпадоци, на сите работни локации. Одведување на отпадната вода за соодветен третман, согласно барањата на надлежните органи.</p>	<p>Македонско законодавство ЕБОР Најдобри практики</p>	<ul style="list-style-type: none"> - За време на градежната и оперативната фаза 	<ul style="list-style-type: none"> - Нема недозволен испуштања, - Нема испуштање на нетретирана санитарна отпадна вода, - Извештај до Банката за инцидентни испуштања.
3.6	<p>Да се испуштаат седименти низводно, само во време на високи протоци на водата во водотеците.</p>	<p>Македонско законодавство ЕБОР Европската рамковна директива за води (WFD) Најдобри практики</p>	<p>Како што е потребно, за време на оперативната фаза</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Овластување од надлежни институции; - Нема испуштање на седименти без одобрение; - Минимални зголемувања на суспендирани цврсти честички, низводно; - Извештај до Банката за чистење на седиментите (времетраење, протоци, проценети количини на седименти и т.н)
3.7	<p>Управување/одлагање на седиментите, физички отстранети од резервоарот и/или од зафатите, единствено по претходно одобрение од</p>	<p>Национално законодавство, ЕБОР и Најдобри практики</p>	<p>Како што е потребно, за време на оперативната фаза</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Потврда за одобрување од институциите, - Нема нелегално одлагање на седиментот, - Извештај до надлежните институции и Банката за чистење на седиментот и негово одлагање (од каде потекнува

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	надлежните органи.			седиментот, количини, управувачки методи и локација).
3.8	<p>Подготовка и спроведување на Програма за расчистување и отстранување на вегетацијата, најмалку вклучувајќи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Површината за расчистување на земјиштето да се сведе на минимум, - Да се испланира и да се спроведува контрола на ерозијата веднаш по нарушувањето на земјиштето (точка 3.4), - Отпочнување со градежните активности, веднаш после расчистувањето, - Отстранување на вегетацијата од областа која ќе биде поплавена и нејзино соодветно користење/одлагање, - Внимателно управување со дрвесината и другата сува вегетација, за да се спречат опасности од пожари. 	Македонско законодавство, политиката на ЕБОР и Најдобри практики	<ul style="list-style-type: none"> - Подготвено: пред почетокот на расчистување на земјата, - Имплементирано: за време на градежната фаза. 	<ul style="list-style-type: none"> - Проверка на Планот од Управата на Националниот Парк Маврово и другите одговорни институции, - Извешај до надлежните институции и Банката за подготовка на планот и за управување со вегетацијата.
3.9	<p>Подготовка и спроведување на програма за мониторинг на квалитет на водата, која ќе вклучи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мониторинг на вкупни суспендирани честички низводно од сите градежни активности, чии резултати ќе се користат за соодветна модификација на контролата на ерозијата и 	Законот за животна средина, Законот за води, Стратегијата за мониторинг во животната средина и Политиката на ЕБРД, Најдобри практики	<ul style="list-style-type: none"> - За Време на градење: неделно вкупни суспендирани честички и дневно контрола на матноста - За време на оперативната фаза: Контрола на растворен килород 	<ul style="list-style-type: none"> - Континуирани записи за вкупни суспендирани честички и матноста, за време на граењето, - Известување за резултатите до надлежните институции, како што се бара во дозволите. - Краток извештај за вкупно растворените супстанции и растворен кислород во водите, до Банката, заедно со преземените активности за контрола суспендираните честички и растворениот кислород.

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор барањето	на време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	<p>методите на градење, - Визуелно надгледување на видливата заматеност на водата низводно од градежните активности, со соодветна активност за намалување на матноста како последица од ерозијата, - Мониторинг на растворениот кислород во акумулацијата и доколку е потребно да се преземат активности за спречување на развој на анаеробни услови во истата.</p>			
4	Здравје, безбедност и сигурност на заедницата			

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
4.1	<p>Да се подготват и да се применуваат, и да се бара изведувачот да применува постапки за заштита на здравјето и безбедноста на луѓето, кои треба да содржат (но не да бидат ограничени на):</p> <ul style="list-style-type: none"> - План за управување со сообраќајот за сите возачи и оператори со опрема (ограничување на брзина, обука, правци кои треба да се следат, избегнување на чувствителни подрачја) - Известување на јавноста за градежните зафати кои ќе се одвиваат во близина на места отворени за јавноста, - Обезбедување според потребите, за да се спречи неовластен пристап до локациите каде ќе се одвиваат активностите, со соодветна обука на чуварите, - Известување до локалните власти и жителите од населените места во близина, пред поголемите активности и сообраќај, особено кога тие вклучуваат минирање, - Известување/поставување знаци/бариири за опасности, за да се спречи пристап до областите 	<p>Национално законодавство, политиката на ЕБОР и Најдобри практики</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Да се подготват постапки: пред почетокот на поголемите работи - Имплементација во текот на изградбата 	<ul style="list-style-type: none"> - Консултација со локалните власти за сообраќајот, известувањата и др. - Консултација со надлежните институции за сообраќај во врска со Планот за сообраќај, - Поднесување на планот до државните надлежни институции, ЕБОР, заедно со првиот извештај - Известување до Банката за управувањето со сообраќајот, безбедноста, други активности, вклучувајќи и било каков инцидент/несреќи каде е инволвирана јавноста.

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	<p>каде се врши минирање или се чуваат компоненти под напон и другите опасни делови, вклучувајќи ги одводната вада и областите подложни на брза промена на нивото на водата.</p> <p>- Да се направат максимални напори за да се сочуваат пристапните јавни патишта до селата отворени за цело време и да се обезбедат реално навремени информации за било какво времено затаварање на истите.</p>			
4.2	<p>Да се утврдат и да се применуваат правила за однесувањето на работниците, кога комуницираат со жителите и посетителите за да се превенираат негативни влијанија.</p>	<p>Политика на ЕБОР Најдобри практики</p>	<p>За време на постоење на работничките кампови и вработувањето на работници, кои не се со место на живеење во областа.</p>	<p>- Нема сериозни инциденти помеѓу локалното население и локалното население,</p> <p>- Консултација со локалните власти во врска со соодветното однесување и контрола на истото,</p> <p>- Известување до Банката за сите инциденти.</p>
4.3	<p>Подготовка на Програма за мониторинг и контрола на бучавата, за да се намали вознемирувањето, надвор од местото на создавање на истата</p>	<p>Македонски закони, политика на ЕБОР</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Да се подготви план: пред градењето - Да се следи: како што се бара во Планот - Имплементација на Планот: За време на градењето. 	<p>Известување до МЖСПП и Банката за следењето и мерките за намалување на бучавата/вибрациите.</p>
5	Заштита на биолошката разновидност и одржливо управување со природните ресурси			
5.1	<p>Подготовка и спроведување на континуиран мониторинг на (1) испуштања во водотеците под браната и под секој зафат и (2) количина на зафатена вода на</p>	<p>Национално законодавство и политиката на ЕБОР</p>	<p>Континуирано за време на работа/оперативна фаза (воведување систем на автоматско следење)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Проверка и одобрување на Планот од независен експерт, - Записи од континуирани податоци за висина на протокот. - Известување до надлежните државни институции и Банката за усогласеност со минималните нивоа на проток и известување за било каква

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	секој зафат.			отстапување.
5.2	<p>Подготовка и спроведување на сеопфатна програма за биомониторинг (со особен акцент на рисот, копитарите, видрата, лилјаците, птиците и други виши и ниши животински видови), вклучувајќи ги рибите (особено македонската поточна пастрмка, <i>Salmo marmoratus</i>), водните макро безрбетници и водните живеалишта во сите засегнати водотеци (низводно и возводно од сите проектни објекти, на секоја локација каде се мери протокот). Податоците мора да бидат доволни за да се утврди основната постојна состојба и да се идентификуваат промените како последица од проектните активности.</p>	Македонски закони ЕБОР и Најдобри практики	<ul style="list-style-type: none"> - Да се подготви мониторинг план и да се формира база на податоци: пред градбата, - Имплементација на Планот: како што се бара во Планот, за време на конструктивната и првите пет години од фазата на работа. 	<ul style="list-style-type: none"> - Формирање на голема база на податоци за состојбата на флората, фауната и живеалиштата, доволно добра да овозможи евалуација на влијанијата врз главните рецептори. - Извештаи до надлежните институции, како што се бара во добиените дозволи, - Извештај до Банката за статусот на Програмата за мониторинг и распоредот на активностите.
5.3	<p>Да се назначат независни експерти да спроведат независна евалуација на програмите за мониторинг на протокот (точка 5.1) и биомониторинг (5.2) и резултатите од нив за да се одредат влијанијата врз водните биотопи и доколку е потребно да препорачаат промена на минималниот проток и/или на други оперативни параметри.</p>	Политика на ЕБОР Најдобри практики	<ul style="list-style-type: none"> - Пред почетокот на оперативната фаза и после тоа после секој периодичен извештај за мониторинг (точка 5.1 и точка 5.2) 	<ul style="list-style-type: none"> - Евалуационен извештај од експертот, имплементација на предложените промени (доколку е потребно), - Поднесување на експертски извештаи до надлежните институции, НП Маврово и Банката, вклучувајќи ги и предложените промени на количините минимален проток или други оперативни параметри.

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
5.4	Одвојување на горниот слој на почвата од подповршинските материјали, површинската вегетација, и други отпадоци и негово одложување на обезбедени локации. Заштита на складиштата со покривање, вклучувајќи и растителна покривка (автохтони тревести растенија) доколку е потребно заради заштита од ерозија и сушење.	Македоснки закони, политика на ЕБОР и Најдобри практики	<ul style="list-style-type: none"> - Да се препокрие и раздвои: при почетното интервенирање на земјиштето - Одлагање: до повторната употреба, за време на реставрација/санација 	<ul style="list-style-type: none"> - Во најголема мера да се направи обновување на површинската почвена покривка - Извештај до МЖСПП, НП Маврово и Банката за обновување и одлагање на површинската покривка
5.5	Подготовка и спроведување на план за санација на земјиштето зафатено со градежните работи, вклучувајќи контрола на ерозијата во поглед на замена на горниот слој, повторно засадување на автохтони растенија и т.н. После рехабилитацијата, да се спроведува мониторинг додека природната покривка не се обнови.	Македоснки закони, политиката на ЕБОР и Најдобри практики	<ul style="list-style-type: none"> - Да се подготви план: пред првата градежна сезона, - Имплементација на планот: кога ќе заврши активноста или нема планирано други активности за подолго време, - Следење: после рехабилитацијата/обновувањето, се додека постојаната прекривка не се оформи. 	<ul style="list-style-type: none"> - Доставување на планот за реставрација/враќање во првобитна состојба до Управата на Националниот Парк Маврово и (како што ќе биде побарано) до надлежните институции, за проверка/одобрување, - Реставрацијата со автохтони растенија - Извештај до надлежните институции, вклучувајќи го и Националниот Парк Маврово и до Банката за активностите за обновување/рехабилитација и успешноста на истото.
5.6	Да се утврдат и да се применуваат правила за работниците за забрана за лов, риболов, сечење на дрвја, освен кога е дозволено со дозвола за таа намена.	Македоснки закони, политика на ЕБОР	За време на градежната и оперативната фаза	<ul style="list-style-type: none"> - Нема кршење на правилата за ловење, риболов, сечење на дрвја, - Нацрт правилата се достапни за Националниот Парк Маврово и локалните власти за пргледување и сугерирани промени, - Извештај до надлежни институции и Банката за преземените акции да се контролира однесувањето на работниците, вклучувајќи и инциденти.
5.7	Одржување на минималниот биолошки проток	Македоснки закони и политиката на	За време на оперативната фаза	<ul style="list-style-type: none"> - Извештај до надлежни државни институции и Банката за секое отстапување од

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	(биолошкиот минимум) во сите водотеци, во секое време.	ЕБОР		минималните количини проток (траење, проток, причина).
5.8	<p>Да се подготви и да се спроведува план за мониторинг за популацијата на дивниот костен и живеалиштата долж Гарска Река, вклучувајќи :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Главните статистички податоци и услови за репрезентативните примероци од различна старост и локалитет - Најмалку месечни нивоа на подземните води долж најмалку три пресеци на реката каде што расте дивниот костен. - Податоците треба да бидат доволни за да го карактеризираат сезонските подземни нивоа на водата и здравствената состојба на видовите. 	Национални закони, политиката на ЕБОР и најдобри познати практики	<p>Да се подготви план: рано во планирањето на градбата</p> <ul style="list-style-type: none"> - Следењето да се оцени основата (точка 5.6): на месечно ниво, најмалку една година пред почнувањето на оперативната фаза - Следење за да се оцени влијанието: месечно, како што е утврдено во планот, одлуката за да се промени честотата или да заврши следењето да биде согласно точка 5.9. 	- Извештај до надлежните институции и институти, Банката за статусот на планот за и неговата имплементација (не се бараат податоци туку повеќе индикација дека мониторингот се врши согласно Планот).
5.9	<p>Оценка на резултатите од програмата за мониторинг за дивниот костен (точка 6.8) Доколку се утврди дека намалените нивоа на вода го загрозуваат интегритетот на популацијата на дивниот костен, да се предложат и да се спроведуваат потребните промени во минималните протоци за време на критичните</p>	Национални закони, политиката на ЕБОР и најдобри познати практики	<ul style="list-style-type: none"> - Пред оперативната фаза: проценка да се одреди адекватноста на добиените основни податоци - Оперативна фаза: проценка на влијанијата и можните менувања на програмата/проток на годишно ниво, 	- Извештај до надлежни институции и Банката за резултатите од проценката и промените на минималните протоци.

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
	периоди.			
5.10	Да се подготви и да се спроведува план за обновување на пределот за сите елементи на проектот (точка 5.5)	Национални закони, политиката на ЕБОР и најдобри познати практики	- Да се комплетира за секоја посебна област/елемент пред завршување на градбата за тој елемент.	- Успешна имплементација на Планот, - Извештај за комплетирање на секој локалитет до релевантното министерство и Управата на Националниот Парк.
8	Културно наследство			
8.1.	Подготвување на План за управување со културното наследство, кој ќе ги опфаќа фазата на изградба и оперативната фаза на проектот, со цел да се заштити локалното културно наследство од негативните влијанија на проектните активности и да се унапреди заштитата на културното наследство со посебен осврт на заштитените локалитети и уметнички дела	Закон за културно наследство (Службен Весник на РМ бр. 20/04 и 115/07) и ЕБОР	- Подготвување на рамка пред отпочнување на градежните активности. - Изработени детални планови пред отпочнување на потребните активности.	- Разгледување и одобрување на планот од страна на Министерството за култура (ако е потребно), верските заедници, и ЕБОР
8.2	Утврдување на постапка за постапување при случајно археолошко откритие и примена на истата од страна на сите градежни оператори и ЕЛЕМ	Македонски закони ЕБОР и Најдобри практики	- Изготвување на процедурата - пред отпочнување на градежните активности. - Имплементација на процедурата - во тек на градежни активности	- Доказ за успешно користење на постапката од 100% од случајни наоди - Извештај на Министерството во случај на наоѓалиште. - Известување до Банката за развојот на процедурите, работата и резултати
8.3	Ангажирање на надворешни експерти за изработка на детален план за релокација на гробиштата и црквата Св. Света Параскева. По одобрување од страна на ЕБОР, се спроведува планот.	Македонски закони ЕБОР и Најдобри практики	- Изготвување на план пред било кепреместување - Имплементација на планот по одобрување од страна на ЕБОР.	- Преглед и одобрување на планот од страна на Министерството за култура (ако е потребно), верските заедници и ЕБОР - Преместување на гробишта и црква во согласност со планот - Известување до Банката за статусот на одобрувања и преместувања

Акционен план за животна средина и социјални аспекти Хидроелектрана Бошков Мост

Бр.	Активност	Извор на барањето	време на реализација	Цел и критериум за евалуација на успешна реализација
10	Вклучување на засегнатите страни			
10.1	Спроведување на Планот за вклучување на засегнати страни, вклучувајќи го механизмот за поплаки и информирање на властите и жителите за големите градежни активности (видете ја точката 4.1)	Национално законодавство, ЕБОР Најдобри практики	Во текот на изградбата и работата	<ul style="list-style-type: none"> - Известување до надлежните институции и Банката за активностите поврзани со консултација, вклучувајќи го системот за жалби и поплаки - Известување до надлежните институции и Банката за сите жалби кои се добиени и начинот на кои се разрешени
10.2	Редовно известување на на засегнатите заедници за текот на спроведувањето на мерките предвидени во оваа ОВЖССА.	ЕБОР Најдобри практики	Полу-годишно за време на изградбата и на годишно ниво во текот на работењето	- Известување до Банката за градежните активности